

**A Magyar Nemzeti Bank 3/2020. (III.24.) számú ajánlása
az egyszerű, átlátható és egységesített ABCP-értékpapírosításra vonatkozó követelményekről**

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja az eszközfedezetű kereskedelmi értékpapír-kibocsátási programon belüli értékpapírosítás (a továbbiakban: ABCP-ügylet) egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosításnak minősíthetőségére vonatkozó követelményekkel kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az értékpapírosítás általános keretrendszerének meghatározásáról, az egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosítás egyedi keretrendszerének létrehozásáról, valamint a 2009/65/EK, a 2009/138/EK és a 2011/61/EU irányelv és az 1060/2009/EK és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2017. december 12-i 2017/2402/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Értékpapírosítási rendelet) 24. cikke határozza meg, hogy mely ügyleti szintű követelményeknek kell megfelelnie egy ABCP-ügyletnek ahhoz, hogy egyszerű, átlátható és egységesített (a továbbiakban: STS) értékpapírosításnak minősüljön, továbbá a 26. cikke szabályozza azon programszintű követelményeket, amelyek teljesülése esetén egy olyan értékpapírosítási program, amelynek keretében kibocsátott értékpapírok túlnyomórészt egyéves vagy annál rövidebb eredeti lejáratú eszközfedezetű kereskedelmi értékpapírok (a továbbiakban: ABCP-program) STS értékpapírosítási programnak minősül, ha emellett az adott ABCP-program szponzora teljesíti a 25. cikkben megállapított követelményeket is.

Az Európai Bankhatóság az ABCP-értékpapírosításra vonatkozó STS kritériumokkal kapcsolatosan 2018. december 12 -én iránymutatásokat¹ adott ki (a továbbiakban: EBA Iránymutatások), amelyeknek magyar nyelvű fordítása 2019. március 25-én került közzétételre². Az MNB az EBA Iránymutatások által megfogalmazott elvárásokat alapul véve jelen ajánlásban határozza meg az ABCP-értékpapírosításra vonatkozó ügyleti és programszintű követelményekkel kapcsolatos elvárásait és az értékpapírosítási folyamat szereplői által követendő gyakorlatot. Az MNB jelen ajánlás közzétételével biztosítja az EBA Iránymutatásokban foglaltaknak való megfelelést.

Az ajánlás címzettjei a Tpt.³ hatálya alá tartozó különleges célú gazdasági egységek (a továbbiakban: KCGE), az Értékpapírosítási rendelet szerinti intézményi befektetők (a továbbiakban:

¹ <https://eba.europa.eu/documents/10180/2519490/Guidelines+on+STS+criteria+for+ABCP+securitisation%29.pdf>

² https://eba.europa.eu/documents/10180/2652399/Guidelines+on+STS+criteria+for+ABCP+securitisation_COR_HU.pdf/bf728f88-c4a2-4ab1-bb90-735f6a0ac8fa

³ A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény

befektetők), értékpapírosítást kezdeményezők, szponzorok, eredeti hitelezők, valamint hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtók.

Jelen ajánlás alkalmazásában az eladó kifejezés az értékpapírosítás kezdeményezőjét, illetve az eredeti hitelezőt jelenti.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetőek személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II. Értelmező rendelkezések

1. Jelen ajánlásban használt fogalmak – eltérő rendelkezés hiányában – az Értékpapírosítási rendeletben és a Tpt.-ben meghatározottak szerint értelmezendők.

III. Általános elvárások

2. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. és 26. cikkében meghatározott követelmények alkalmazásában az alapul szolgáló kitétségekre hivatkozó minden ügyleti és programszintű követelmény csak azokra az alapul szolgáló kitétségekre kerüljön alkalmazásra, amelyek eleget tesznek az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (7) bekezdésében említett értékpapírosítási feltételeknek, és amelyeket kereskedelmi értékpapírral, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak.
3. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkében meghatározott ügyleti szintű követelmények alkalmazásában, amennyiben az információkat a befektetők vagy a lehetséges befektetők részére kell rendelkezésre bocsátani vagy közzétenni, eltérő rendelkezés hiányában ezt úgy kell értelmezni, hogy azokat az ABCP-ügylet szintjén lévő befektetők vagy lehetséges befektetők, valamint az ABCP-ügylet hitelkockázatának közvetlenül kitett más felek részére kell rendelkezésre bocsátani vagy közzétenni.
4. Amennyiben az információkat mégis ABCP-program szintjén lévő befektetők vagy lehetséges befektetők részére bocsátják rendelkezésre vagy teszik közzé, az MNB elvárása alapján azt összesített és anonimizált formában szükséges megtenni.
5. Az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke alkalmazásában a két különböző típusú – az STS kritériumoknak megfelelő és az azoknak meg nem felelő – eszközfedezetű kereskedelmi értékpapírt kibocsátó ABCP-programok nem tekintendők STS értékpapírosításnak.

IV. Ügyleti szintű követelmények

IV.1. Tényleges adásvétel, azonos joghatással bíró engedményezés vagy átruházás, eladói nyilatkozatok és szavatosságvállalások⁴

6. Az MNB elvárja az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában, továbbá a harmadik feleknek – ideértve az Értékpapírosítási rendelet 28. cikkével összhangban az STS kritériumoknak való megfelelést ellenőrző harmadik feleket is – az Értékpapírosítási rendeletben meghatározott követelmények teljesítésével kapcsolatos bizalmának megalapozása érdekében az alábbiakat:
- a) tényleges adásvétel vagy annak igazolása, hogy az alkalmazandó jogszabályok alapján a tényleges adásvétellel megegyező joghatással bíró engedményezés vagy átruházás az alapul szolgáló kitettségeket elkülöníti az eladótól, annak hitelezőtől és felszámolótól, többek között oly módon, hogy az az eladó fizetése képtelensége esetén sem képezheti szigorú visszakövetelési rendelkezések tárgyát, azaz az adásvételre, engedményezésre vagy átruházásra irányuló szerződés nem tartalmazza az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti rendelkezéseket,
 - b) az a) pontban említett tényleges adásvétel vagy azzal megegyező joghatással bíró engedményezés vagy átruházás eladóval vagy bármely más harmadik féllel szembeni végrehajthatóságának igazolása az alkalmazandó nemzeti jogszabályok alapján, és
 - c) a visszakövetelési és átkategorizálási vagy átminősítési kockázatok értékelése.
7. A 6. a) pont alkalmazásában nem minősülnek szigorú visszakövetelési rendelkezésnek:
- a) a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdésében felsorolt egyik megtámadási ok sem, valamint
 - b) a Cstv. 40. § (2) bekezdésében hivatkozott visszakövetelési ok sem.
8. Az MNB elvárása alapján a 6. pontban említett feltételek teljesülésének jogi szakvélemény útján történő igazolását kizárólag az olyan ABCP-program első ABCP-ügylete tekintetében szükséges elvégezni, amelyet ugyanaz az eladó bocsátott ki, amely ugyanolyan jogi mechanizmust használ az átruházáshoz, és amelyre ugyanaz a jogrendszer vonatkozik.
9. Elvárt, hogy a 7. pontban említett jogi szakvélemény az Értékpapírosítási rendelet 28. cikke szerinti STS kritériumoknak való megfelelést ellenőrző minden érintett harmadik fél, valamint az Értékpapírosítási rendelet 29. cikke szerinti illetékes hatóságok számára hozzáférhető legyen.
10. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (5) bekezdése a) pontjának alkalmazásában „az eladó hitelminőségi besorolásának jelentős romlásá”-nak kiváltó oka

⁴ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (1)-(6) bekezdéséhez kapcsolódóan

tekintetében az objektíven mérhető és az eladó pénzügyi helyzetéhez kapcsolódó hitelminőségi küszöbértékek azonosításra kerüljenek az ABCP-ügylet dokumentációjában.

11. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (5) bekezdése b) pontjának alkalmazásában „az eladó fizetési képtelenségé”-nek kiváltó oka a Cstv.-ben meghatározott fizetési képtelenség eseteit jelenti.

IV.2. Az alapul szolgáló kitétségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek, aktív portfóliókezelés⁵

12. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (7) bekezdésének alkalmazásában az aktív portfóliókezelés alatt az MNB elvárása szerint olyan portfóliókezelés értendő, ahol:

- a) a portfóliókezelés az ABCP-ügylet teljesítményét az alapul szolgáló kitétségek teljesítményétől és az ABCP-ügylet portfóliókezelésének teljesítményétől egyaránt függővé teszi, ily módon megakadályozva, hogy a befektető anélkül modellezze az alapuló szolgáló kitétségek hitelkockázatát, hogy figyelembe venné a portfóliókezelő portfóliókezelési stratégiáját, vagy
- b) a portfóliókezelést jobb teljesítmény, magasabb hozam vagy teljes pénzügyi megtérülés elérése, vagy más, tisztán pénzügyi vagy gazdasági haszon szerzése érdekében spekulatív céllal végzik.

13. Az aktív portfóliókezelésnek nem minősülő portfóliókezelési módszerek közé az MNB meglátása szerint az alábbiak tartoznak:

- a) az alapul szolgáló kitétségek helyettesítése vagy visszavásárlása, az eladói nyilatkozatok és szavatosságvállalások megsértése miatt,
- b) a felügyeleti (szabályozói) vita vagy vizsgálat tárgyát képező alapul szolgáló kitétségek annak érdekében történő helyettesítése vagy visszavásárlása, hogy elősegítsék a vita rendezését vagy a vizsgálat lezárását,
- c) az alapul szolgáló kitétségek feltöltése amortizált vagy nemteljesítő kitétségeket helyettesítő alapul szolgáló kitétségek hozzáadásával a rulírozási időszak alatt,
- d) új, alapul szolgáló kitétségek megszerzése a „felfutási” időszak alatt azzal a céllal, hogy az alapul szolgáló kitétségek értékét összehangolják az értékpapírosítási kötelezettségek értékével,
- e) az alapul szolgáló kitétségeknek a maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási joggal összefüggésben történő visszavásárlása az 2017/2401/EU rendelet⁶ 244. cikke (4) bekezdésének g) pontjával összhangban,
- f) a nemteljesítő kitétségek annak érdekében történő visszavásárlása, hogy ezen kitétségek tekintetében megkönnyítsék a behajtást és a felszámolási eljárást,
- g) az alapul szolgáló kitétségek visszavásárlása az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének

⁵ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (7) bekezdéshez kapcsolódóan

⁶ A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 2017. december 12-ei 2017/2401/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

(11) bekezdése szerinti visszavásárlási kötelezettség alapján.

14. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (7) bekezdésének alkalmazásában az ott meghatározott feltételek akkor „egyértelmű” -ek, ha a bíróságoknak jogi vagy ténybeli alapon is módjukban áll megállapítani azok teljesülését.
15. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (7) bekezdésének alkalmazásában „az eredeti alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó feltételek” teljesítése alatt az MNB elvárása szerint olyan értékpapírosítási feltételek értendők, amelyek:
 - a) az olyan ABCP-ügyletek esetében, amelyek keretében nem bocsátanak ki több sorozatú értékpapírt, nem kevésbé szigorúak, mint az ügylet lezárásakor az eredeti alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek,
 - b) az olyan ABCP-ügyletek esetében, amelyek keretében több sorozatú értékpapírt – ideértve a bizalmi vagyionkezelési alapot is – kibocsátanak, nem kevésbé szigorúak, mint a legutóbbi kibocsátáskor az eredeti alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek, amelynek eredményeképpen az értékpapírosításban részt vevő felek egyetértésével és az ABCP-ügylet dokumentációjával összhangban az értékpapírosítási feltételek eltérhetnek két lezárás között.
16. Az MNB elvárja, hogy a 15. ponttal összhangban az alapul szolgáló kitettségekre vonatkozó értékpapírosítási feltételek – a kitettségi szinten alkalmazandó értékpapírosítási feltételekre történő hivatkozással – részletesen meghatározásra kerüljenek az ABCP-ügylet dokumentációjában.
17. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (8) bekezdésének alkalmazásában az ABCP-ügyleten belül az ügyletrészsorozatokba történő sorolás megvalósítható előresorolt és hátrisorolt értékpapírok KCGE általi kibocsátásával, amelynek keretében egyetlen előresorolt értékpapírt ruháznak át valamely ABCP-program vevőjére. Az ilyen ABCP-ügylet alapul szolgáló kitettségei alatt az MNB elvárása szerint az ABCP-program keretében végzett értékpapírosítás tárgyát képező egyetlen előresorolt értékpapírnak az alapul szolgáló kitettségei értendők⁷.
18. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (8) bekezdésének alkalmazásában, amennyiben a KCGE által kibocsátott előresorolt értékpapírt ilyen társfinanszírozási struktúráján belül kettő vagy több (arányosan) egyforma értékpapírra osztják fel, az nem eredményez további ügyletrészsorozatokba történő sorolást, következésképpen az ilyen értékpapírosítás alapul szolgáló kitettsége az MNB elvárása szerint úgy tekintendő, hogy az nem tartalmaz értékpapírosítási pozíciókat.

⁷ Figyelemmel az EBA iránymutatásokhoz kapcsolódó [Final Riport](#) 2. fejezete 86-90. pontokban szereplő példákban foglaltakra.

IV.3. A nemteljesítő kitettségek és kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal vagy garanciavállalóval szembeni kitettségek tilalma⁸

19. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdésének alkalmazásában a nemteljesítő kitettségeket az 575/2013/EU rendelet⁹ (a továbbiakban: CRR) 178. cikkének (1) bekezdése szerint kell értelmezni, amely fogalmat a 2018/171/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet¹⁰, a 44/2018. (XII. 5.) MNB rendelet¹¹ és az MNB 13/2019. (VII.2.) számú ajánlása¹² tovább pontosított.
20. Az MNB álláspontja szerint amennyiben az eladó nem intézmény és ezért nem tartozik a CRR hatálya alá, az eladónak oly mértékben szükséges a 19. pont szerinti elvárásnak eleget tennie, hogy az ne minősüljön indokolatlanul megterhelőnek. Ebben az esetben elvárt, hogy az eladó az adóstól a kitettség kihelyezésének időpontjában szerzett információkat, a kitettségei kezelése vagy a kockázatkezelési eljárása során az értékpapírosítást kezdeményezőtől szerzett információkat vagy az eladó által egy harmadik féltől kapott információkat alkalmazza.
21. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdésének a)-c) pontjában meghatározott körülmények a hitelkockázat meghatározása szerint értendők. Az adós vagy a garanciavállaló a)-c) pontban nem rögzített lehetséges egyéb, a hitelképességet kedvezőtlenül befolyásoló körülményei ezen követelményekből kizártnak tekintendők.
22. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdésében említett „kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal vagy garanciavállalóval szembeni” alapul szolgáló kitettségek kiválasztásának és a KCGE-re való átruházásának tilalma alatt az MNB elvárása szerint az értendő, hogy a kiválasztás időpontjában legalább egy nem kedvezőtlen hiteltörténetű adós és adott esetben a garanciavállaló korlátlan felelősséggel tartozzon az értékpapírosított kitettség teljes összegéért. Következésképpen az MNB elvárja, hogy az alapul szolgáló kitettségek ne foglalják magukban az alábbi kitettségeket:
- a) kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal szembeni kitettségeket, ha nincs garanciavállaló az értékpapírosított kitettség teljes összegére, és
 - b) olyan kedvezőtlen hiteltörténetű adóssal szembeni kitettségeket, amely kedvezőtlen hiteltörténetű garanciavállalóval rendelkezik.
23. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdésének alkalmazásában a „legjobb tudomása szerint” kitétel akkor tekintendő teljesültnek, ha az információk – azok forrásai és körülményei tekintetében – a források és körülmények alábbi kombinációkból származnak:
- a) a kitettség kihelyezése időpontjában az adóstól,

⁸ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (9) bekezdéshez kapcsolódóan

⁹ A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2013. június 26-ai európai parlamenti és tanácsi rendelet

¹⁰ Az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi küszöbére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2017. október 19-ei felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet

¹¹ 44/2018. (XII. 5.) MNB rendelet a pénzügyi ágazaton kívüli befolyásoló részesedés figyelembevételéről és a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi határértékéről

¹² A Magyar Nemzeti Bank 13/2019. (VII.2.) számú ajánlása az 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti nemteljesítés-fogalom alkalmazásáról

- b) a kitettségei kezelése vagy a kockázatkezelési eljárása során az értékpapírosítást kezdeményezőtől,
- c) az értékpapírosítást kezdeményezőnek valamely harmadik fél által küldött értesítésekből, vagy
- d) nyilvánosan hozzáférhető információkból vagy az alapul szolgáló kitettség kihelyezésének időpontjában a kedvezőtlen hiteltörténetű személyekre vonatkozóan egy vagy több hitelnyilvántartásában szereplő bejegyzésekkel kapcsolatos információkból, azonban csak abban az esetben, ha ezeket az információkat már figyelembe vették az a), b) és c) ponttal összefüggésben, valamint az alkalmazandó szabályozási és felügyeleti követelményekkel összhangban, többek között az Értékpapírosítási rendelet 9. cikkében meghatározott megalapozott hitelnyújtás tekintetében. Ez a kitétel azonban nem vonatkozik a nem hitel formájában keletkező vevőkövetelésekre, amelyeknek nem kell hitelezési kritériumoknak megfelelniük.

24. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdése a) pontjának alkalmazásában a nemteljesítő kitettségek tekintetében adósság-átütemezési eljárásan átesett, kedvezőtlen hiteltörténetű adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni kitettségek kizárására vonatkozó követelményt úgy kell érteni, hogy az egyaránt vonatkozik az érintett adós vagy garanciavállaló átütemezett kitettségeire, valamint azokra a kitettségeire is, amelyeket nem ütemeztek át. Az MNB elvárja továbbá, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában foglalt feltételeknek megfelelően átütemezett kitettségek ne vezessenek ahhoz, hogy az adós vagy a garanciavállaló kedvezőtlen hiteltörténetűnek minősüljön.

25. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdésének b) pontjában említett követelmények az adósokkal vagy garanciavállalókkal szembeni azon kitettségekre korlátozódjanak, amelyekre az alapul szolgáló kitettség kihelyezésének időpontjában:

- a) az adóst vagy a garanciavállalót kedvezőtlen helyzetük vagy a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvényben meghatározott Központi Hitelinformációs Rendszerben (a továbbiakban: hitelnyilvántartás) nyilvántartott adatokban tárolt negatív információk miatt kifejezetten kedvezőtlen hiteltörténetű szervezetként jelölték meg a hitelnyilvántartásban, és
- b) az adós vagy a garanciavállaló olyan okokból szerepel a hitelnyilvántartásban, amelyek a hitelkockázat-értékelés szempontjából lényegesek.

26. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (9) bekezdése c) pontjának alkalmazásában a kitettségek abban az esetben nem tekintendők olyan hitelminősítéssel vagy hitelbírálati pontszámmal rendelkezőnek, „amely azt jelzi, hogy jelentősen nagyobb a kockázata a szerződésben vállalt fizetési kötelezettségek teljesítése elmaradásának, mint az értékpapírosítás kezdeményezőjének tulajdonában álló hasonló, nem értékpapírosított kitettségek esetében”, amennyiben:

- a) az alapul szolgáló kitettségek várható teljesítményét leginkább meghatározó tényezők hasonlóak, és

- b) az a) pontban említett hasonlóság eredményeképpen, többek között a múltbeli teljesítménnyel vagy az alkalmazandó modellekkel kapcsolatos információk alapján észszerűen elvárható lett volna, hogy az ügylet futamideje alatt, vagy – amennyiben az ügylet futamideje négy évnél hosszabb – legfeljebb négy éven keresztül teljesítményük ne térjen el jelentős mértékben.

27. A 26. pontban foglalt követelmény az MNB elvárása alapján akkor tekinthető teljesítettnek, ha:

- a) az alapul szolgáló kitettségek nem foglalják magukban a kétesként, kedvezőtlen hiteltörténetűként, nemteljesítőként, illetve a vonatkozó számviteli alapelvek alapján hasonló hatásúként besorolt kitettségeket, vagy
- b) az alapul szolgáló kitettségek nem foglalják magukban azokat a kitettségeket, amelyek hitelminősége a hitelminősítések vagy más hitelminőségi küszöbértékek alapján jelentősen eltér a kezdeményező által általános hitelnyújtási műveletei során kihelyezett hasonló kitettségek hitelminőségétől és a hitelkockázati stratégiától.

IV.4. Legalább egy alkalommal teljesített törlesztés¹³

28. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (10) bekezdésének alkalmazásában egy adott hitelfelvevőnek valamely kitettség tekintetében nyújtott további kölcsönök az említett kitettség szempontjából nem eredményeznek új követelményt a „már legalább egy alkalommal” teljesített törlesztést illetően.

29. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (10) bekezdésének alkalmazásában az azon követelményben említett törlesztés, amely szerint az átruházás időpontjáig „már legalább egy alkalommal törleszteniük” kellett, bérletidő-fizetés, tőketörlesztés vagy kamatfizetés, illetve bármilyen más teljesítés legyen.

30. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (10) bekezdésében foglalt, az egy évnél rövidebb futamidővel kapcsolatos követelmény a kitettség eredeti futamidejét, és nem a hátralevő futamidejét jelenti.

IV.5. Az eszközök értékesítésétől való elsődleges függőség tilalma¹⁴

31. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (11) bekezdésének alkalmazásában azok az ügyletek, amelyek – amortizálódó értékpapírosítás esetében az ügylet kezdeményezésekor, illetve rulírozó értékpapírosítás esetében a rulírozási időszak alatt:

- a) az olyan alapul szolgáló kitettségek szerződésben rögzített, a szerződés lejáratakor fennálló tőketartozása, amelyek az említett alapul szolgáló kitettségek biztosítékaul szolgáló eszközöknek a tőketartozás visszafizetése céljából történő értékesítésétől függenek, az értékpapírosításon belüli összes értékpapírosítási pozíció teljes eredeti kitettségértékének legfeljebb 50%-ának felel meg,
- b) az a) pontban említett alapul szolgáló kitettségek lejáratási idejét nem érintik jelentős koncentrációk és az említett lejáratási idők megfelelően eloszlanak az ügylet futamideje

¹³ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (10) bekezdéssel kapcsolatosan

¹⁴ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (11) bekezdés

alatt, valamint

- c) az egyetlen kötelezettel szembeni, a) pontban említett valamennyi alapul szolgáló kitettség aggregált kitettségértéke nem haladja meg az értékpapírosításba bevont összes alapul szolgáló kitettség aggregált kitettségértékének 2%-át,

elsődlegesen nem az alapul szolgáló kitettségek biztosítékául szolgáló eszközök értékesítésétől függenek, ezért megengedettek.

32. Amennyiben az értékpapírosításba nem vontak be olyan alapul szolgáló kitettségeket, amelyek az eszközöknek a fennálló tőketartozásuk visszafizetése céljából a szerződés lejáratakor történő értékesítésétől függenek, a 25. pontban említett követelmények nem alkalmazandók.

33. Az MNB elvárja, hogy a mentesség céljából azon értékpapírosítási pozíciók tulajdonosai számára teljesített visszafizetések tekintetében, amelyeknek alapul szolgáló kitettségei olyan eszközfedezettel rendelkeznek, amelynek az értékét az alapul szolgáló kitettség biztosítékául szolgáló eszköz eladója vagy egyéb harmadik fél által teljesítendő visszavásárlási kötelezettség garantálja, vagy az azzal kapcsolatos kockázatot teljeskörűen mérsékli:

- a) a visszavásárlási kötelezettséget vállalt eladó vagy harmadik fél ne legyen fizetéképtelen, és
b) ne legyen ok azt feltételezni, hogy a szervezet nem lenne képes eleget tenni a garanciával vagy a visszavásárlással kapcsolatos kötelezettségeinek.

IV.6. A kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklése az ABCP-ügylet szintjén¹⁵

34. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (12) bekezdésének alkalmazásában ahhoz, hogy az értékpapírosításból eredő kamatláb- és devizakockázatokat megfelelően mérsékeltnak lehessen tekinteni, elegendő, ha a fedezeti ügylet vagy a kockázatmérséklés megvalósul, azzal a feltétellel, hogy nem szokatlan abból a szempontból, hogy a kamatláb- vagy devizakockázatok jelentős részét fedezze a gazdasági szempontból releváns forgatókönyvek alapján. Az MNB álláspontja szerint az ilyen mérséklés származtatott ügyletek vagy más kockázatmérséklő intézkedések – köztük tartalékalapok, túlfedezet létrehozása, értékpapírosítási felár alkalmazása vagy egyéb intézkedések – formájában is megvalósulhat. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (12) bekezdésének alkalmazásában a szokásos nemzetközi pénzügyi standardok magukban foglalják a Csereügyletek és Derivatívák Nemzetközi Társasága (International Swaps and Derivatives Association, a továbbiakban: ISDA) által elfogadott vagy hasonlóan elismert dokumentációs standardokat.

35. Elvárt, hogy amennyiben a kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklése származtatott ügyleteken keresztül valósul meg:

- a) a származtatott ügyletek kizárólag a kamatlábak és a devizák esetében felmerülő eszköz- és kötelezettségbeli eltérések tényleges fedezésére kerüljenek felhasználásra és ne szolgáljanak spekulatív célokat,
b) a származtatott ügyletek általánosan elfogadott dokumentáción alapuljanak, ideértve

¹⁵ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (12) bekezdéssel kapcsolatosan

az ISDA által elfogadott vagy hasonlóan elismert dokumentációs standardokat is, továbbá

- c) abban az esetben, ha a szerződő fél megfelelő – hitelminősítés alapján vagy más módon mért – hitelképessége bizonyos szint alá csökken, a származtatott ügylettel kapcsolatos dokumentáció biztosítsa, hogy a szerződő félre biztosítéki követelmények vonatkoznak, illetve észszerű erőfeszítést tesz lecserélésére vagy másik szerződő fél általi garanciavállalásra.

36. Az MNB elvárja, hogy amennyiben az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (12) bekezdésében említett kamatláb- és devizakockázatok mérséklését nem származtatott ügyletek révén, hanem más kockázatmérséklő intézkedésekkel oldják meg, ezen intézkedések kellő megalapozottsággal kerüljenek kialakításra. Elvárt továbbá, hogy amennyiben az ilyen kockázatmérséklő intézkedéseket arra használják, hogy egyszerre több kockázatot mérsékeljenek, az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (12) bekezdése által előírt közzététel arra vonatkozóan is magyarázattal szolgáljon, hogy az intézkedések hogyan fedezik egyrésről a kamatláb- és devizakockázatokat, másrésről pedig az egyéb kockázatokat.

37. Elvárt, hogy a 35-36. pontban említett intézkedések, valamint a kamatláb- és devizakockázatoknak az ügylet egész futamideje alatti mérséklésének megfelelőségét alátámasztó indok közzétételre kerüljenek.

38. Az MNB álláspontja szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (12) bekezdésének alkalmazásában az alapul szolgáló kitettségek halmazában lévő azon kitettségek, amelyek pusztán olyan származtatott komponenst tartalmaznak, amelyek kizárólag az adott alapul szolgáló kitettség kamatlábjának vagy devizakockázatának közvetlen fedezésére szolgálnak, azonban önmagukban nem minősülnek származtatott ügyletnek, nem tekintendők tiltottnak.

IV.7. Az adós általi késedelmes teljesítésre vagy nemteljesítésre vonatkozó korrekciós és egyéb intézkedések¹⁶

39. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (13) bekezdésének alkalmazásában az „egyértelmű és következetes megfogalmazásban rögzíteni kell” és az „egyértelműen meg kell határozni” kitétel úgy értelmezendő, hogy ugyanazokat a pontos fogalmakat kell használni az ABCP-ügylet teljes dokumentációjában annak érdekében, hogy megkönnyítsék a szponzor és az ABCP-ügylet hitelkockázatának közvetlenül kített más felek munkáját.

40. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (13) bekezdésében foglalt azon követelményt, miszerint indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni kell a befektetőket a kifizetési sorrend minden olyan változásáról, amely érdemi mértékben hátrányosan érinti az értékpapírosítási pozíciók visszafizetését, az ABCP-ügylet hitelkockázatának közvetlenül kített felek és az ABCP-program szintű befektetők tekintetében is alkalmazzák.

¹⁶ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (13) bekezdéssel kapcsolatosan

IV.8. Múltbeli nemteljesítési és veszteségadatok¹⁷

41. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (14) bekezdésének alkalmazásában, amennyiben az eladó az említett bekezdésben foglalt adatkövetelményekkel összhangban nem tudja rendelkezésre bocsátani az adatokat, akkor ebben az esetben nyilvánosan hozzáférhető külső adatokat vagy harmadik felek – például hitelminősítő intézet vagy más piaci szereplők – által rendelkezésre bocsátott adatokat vegyen igénybe, feltéve, hogy az említett cikkben foglalt összes többi követelmény teljesül.
42. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (14) bekezdésének alkalmazásában az „alapvetően hasonló kitétségek” kifejezés alatt olyan kitétségeket kell érteni, amelyek nem korlátozódnak az értékpapírosítást kezdeményező mérlegében szereplő kitétségekre és amelyek esetében:
- a) az alapul szolgáló kitétségek várható teljesítményét leginkább meghatározó tényezők hasonlóak, továbbá
 - b) az a) pontban említett hasonlóság eredményeképpen többek között a múltbeli teljesítménnyel vagy az alkalmazandó modellekkel kapcsolatos információk alapján észszerűen elvárható lett volna, hogy az ügylet futamideje alatt vagy – amennyiben az ügylet futamideje négy évnél hosszabb – legfeljebb négy éven keresztül teljesítményük nem tér el jelentős mértékben.

IV.9. Homogenitás, az alapul szolgáló kitétségekkel kapcsolatos kötelezettségek, rendszeres kifizetések, az átruházható értékpapírok tilalma¹⁸

43. Az MNB indokoltnak tartja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (15) bekezdésének alkalmazásában az alapul szolgáló kitétségek halmazának súlyozott átlagos futamideje akként kerüljön kiszámításra, hogy kizárólag a tőkeösszegek visszafizetésének idővel súlyozott átlagát vegyék figyelembe, az előtörlesztéssel kapcsolatos feltételezések vagy az alapul szolgáló kitétségek kötelezettjei által fizetendő díjakhoz vagy kamatokhoz kapcsolódó kifizetéseket nem.
44. Az MNB álláspontja szerint az ABCP-ügyletek alapjául szolgáló kitétségek halmaza fennmaradó súlyozott átlagos futamidejének meghatározásakor az eladók és a szponzorok az egyes alapul szolgáló kitétségek ténylegesen hátralévő futamideje helyett a halmazon belüli alapul szolgáló kitétségeknek az ABCP-ügylet dokumentációjában meghatározott maximális futamidejét vagy maximális súlyozott átlagos futamidejét is alkalmazhatják.
45. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (15) bekezdésének alkalmazásában a „szerződés alapján kötelező és végrehajtható” kötelezettségek, amelyekért az adósok és adott esetben a garanciavállalók korlátlan felelősséggel tartoznak kitétel alatt minden olyan kötelezettség értendő, amely szerepel a befektetők szempontjából lényeges, alapul szolgáló kitétségekkel kapcsolatos szerződési kikötésekben, mivel azok az adós és adott

¹⁷ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (14) bekezdéssel kapcsolatosan

¹⁸ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (15) bekezdéssel kapcsolatosan

esetben a garanciavállaló által teljesítendő, a fizetések teljesítésére vagy biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettségeket érintik.

46. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (15) bekezdésének alkalmazásában a meghatározott kifizetésekkel járó kivettségek közé az alábbiak tartoznak:

- a) a rulírozó értékpapírosítás esetében az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (10) bekezdésében említettek szerinti, egy összegben törlesztendő kivettségek,
- b) a hitelkártyakeretekhez kapcsolódó kivettségek,
- c) olyan kivettségek, amelyek esetében a fizetési részletek csak a kamatot fedezik, a tőkeösszeget pedig a lejáratkor fizetik vissza, ideértve az olyan jelzáloghiteleket is, amelyek esetében a törlesztőrészlet az első években csak a kamatot fedezi,
- d) olyan kivettségek, amelyek esetében a fizetési részletek tartalmazzák a kamatot és a tőkeösszeg egy részének törlesztését, amennyiben:
 - (i) a fennmaradó tőkeösszeget a lejáratkor fizetik vissza,
 - (ii) a tőkeösszeg visszafizetése az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (11) bekezdésével, valamint a jelen ajánlás 31–32. pontjával összhangban a kivettség biztosítékául szolgáló eszközök értékesítésétől függ, vagy
- e) olyan kivettségek, amelyek esetében az adós és a hitelező közötti szerződésben rögzítettnek megfelelően átmenetileg szüneteltetik a fizetést.

IV.10. Referenciárata alapján történő kamatfizetések¹⁹

47. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (16) bekezdésének alkalmazásában a referenciárata alapján történő kamatfizetések tekintetében megfelelő referenciaalapként figyelembe veendő kamatlábak az alábbiakat foglalják magukban:

- a) bankközi kamatlábak valamelyikét (Libor, Euribor, BUBOR, ezek utódai, valamint más elismert referenciamutatók),
- b) a monetáris hatóságok által meghatározott kamatlábakat, ideértve az alapkamatot (pl. Fed funds rates, MNB jegybanki alapkamat) és a központi banki leszámítolási kamatlábakat is,
- c) a hitelező forrásköltségeit tükröző ágazati kamatlábakat, ideértve a bank vagy az intézmények egy alegységének piaci finanszírozási költségeit közvetlenül tükröző általános változó kamatlábakat és belső kamatlábakat is, amennyiben elegendő adat áll a befektetők rendelkezésére ahhoz, hogy értékelni tudják az ágazati kamatlábak egyéb piaci kamatlábakhoz való viszonyulását, továbbá
- d) az ABCP-ügyletben szereplő kötelezettségekhez kapcsolódó, referenciárata alapján történő kamatfizetések tekintetében az ABCP-program forrásköltségeit tükröző kamatlábakat.

48. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (16) bekezdésének alkalmazásában egy képlet akkor minősül bonyolultnak, ha eleget tesz az egzotikus eszköz

¹⁹ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (16) bekezdéssel kapcsolatosan

Kockázatkezelők Globális Szövetsége (Global Association of Risk Professionals, GARP) által meghatározott fogalmának, amely olyan tulajdonságokkal rendelkező pénzügyi eszközt jelent, amelyek miatt az adott eszköz az egyszerűbb, ún. plain vanilla termékeknél összetettebbé válik. Egy képlet (származtatott ügylet) nem válik bonyolulttá egyszerű kamatplafonok vagy kamatpadlók alkalmazása esetén.

IV.11. Az eladó nemteljesítése esetében vagy azonnali lejáratról szóló értesítés esetén alkalmazandó követelmények²⁰

49. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdése a) pontjának alkalmazásában az ABCP-ügylet dokumentációja tartalmazza a „rendkívüli körülmények” felsorolását. Tekintettel a „rendkívüli körülmények” jellegére, és annak érdekében, hogy bizonyos rugalmasságot lehessen biztosítani az esetleges szokatlan körülmények vonatkozásában, amelyek miatt a befektetők érdekében a pénzeszközt a KCGE-ben kell tartani, amennyiben az ABCP-ügylet dokumentációja a jelen ponttal összhangban tartalmazza a „rendkívüli körülmények” felsorolását, az ilyen listának nem kell kimerítőnek lennie.
50. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdése a) pontjának alkalmazásában a KCGE-nél bent ragadt pénzösszeg a befektetők érdekében eljárni köteles vagyonekezelő vagy a befektetők más képviselője, illetve a befektetők által – az ABCP-ügylet dokumentációjában foglalt szavazási rendelkezésekkel összhangban – elfogadott összeget jelenti.
51. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdése a) pontjának alkalmazásában a KCGE-nél jövőbeli felhasználásra szánt tartalékalap formájában bent ragadt pénzeszköz esetében a tartalékalap felhasználása kizárólag az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdésének a) pontjában meghatározott célokra vagy a befektetők részére a megfelelő sorrendben teljesítendő kifizetésekre korlátozódjon.
52. Elvárás, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdésének b) pontjában foglalt követelmények kizárólag a tőkeösszeg visszafizetésére vonatkozzanak, a kamatok visszafizetésére nem terjedjenek ki.
53. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdése b) pontjának alkalmazásában ne kerüljön sor a tőkeösszeg veszteségviselési rangsortól eltérő kifizetésére abban az esetben, ha fizetési felszólítás vagy azonnali lejáratról szóló értesítés kézbesítésére kerül sor. Amennyiben nem áll fenn fizetési felszólítás vagy azonnali lejáratról szóló értesítés esete, az MNB elfogadhatónak tartja a tőketörlesztést az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (10) bekezdése szerinti feltöltés céljából.
54. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (17) bekezdése c) pontjának alkalmazásában az ABCP-ügyleti vagy ABCP-program szintű befektetőknek az alapul szolgáló kitettségek piaci értéken történő értékesítésére irányuló döntése nem tekinthető az alapul szolgáló kitettségek piaci értéken történő automatikus értékesítésének.

²⁰ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (17) bekezdés

IV.12. Hitelezési feltételek, az eladó szakértelme²¹

55. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (18) bekezdésének alkalmazásában a kitettségek akkor tekintendők hasonlóknak, ha az alábbi feltételek egyike teljesül:

a) az alapul szolgáló kitettségek közül az Értékpapírosítási rendelet 20. cikke (8) bekezdésének és 24. cikke (15) bekezdésének alkalmazásában homogénnek minősülő kitettségek részletes meghatározásáról szóló felhatalmazáson alapuló rendeletben (a továbbiakban: Kitettségek homogenitására vonatkozó RTS) említett következő eszközkategóriák egyikébe tartoznak:

- (i) lakóingatlanra bejegyzett egy vagy több jelzáloggal fedezett lakáshitelek, vagy a CRR 201. cikkének (1) bekezdésében említettek közé tartozó, valamely elismert fedezetnyújtó által teljes mértékben garantált, a CRR harmadik része II. címének 2. fejezetében meghatározottak szerinti 2. vagy annál jobb hitelminőségi besorolásba tartozó lakóingatlanlannal fedezett lakossági hitelek,
- (ii) kereskedelmi ingatlanra vagy egyéb kereskedelmi helyiségekre bejegyzett egy vagy több jelzáloggal fedezett kereskedelmi hitelek,
- (iii) személyi, családi vagy háztartási fogyasztási célból magánszemélyek számára nyújtott hitelkeretek,
- (iv) gépjárműhitelek és gépjárműlízing,
- (v) hitelkártya követelések, vagy
- (vi) vevőkövetelések,

b) a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, valamint más típusú vállalkozásoknak és vállalatoknak nyújtott hitelkeretek eszközkategóriájába tartoznak, ideértve a hiteleket és lízingeket is, vagy

56. c) amennyiben azok nem tartoznak az e bekezdés a) és b) pontjában és az alapul szolgáló kitettségek közül a Kitettségek homogenitására vonatkozó RTS által meghatározott eszközkategóriák egyikébe sem, az alapul szolgáló kitettségek hasonló tulajdonságokkal rendelkeznek a kötelezett típusa, a biztosítéki jogok rangsora, az ingatlan típusa, és a joghatóság tekintetében. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (18) bekezdésének alkalmazásában az értékpapírosított kitettségekre alkalmazandó hitelezési feltételeket össze kell hasonlítani az értékpapírosított kitettségek kihelyezésekor a hasonló kitettségekre alkalmazandó hitelezési feltételekkel.

57. Ugyanakkor az 56. pontban foglalt követelménynek való megfelelés nem jelenti azt, hogy az értékpapírosítást kezdeményező vagy az eredeti hitelező mérlegében az értékpapírosított kitettségek kiválasztásakor vagy a kitettségek értékpapírosításának időpontjában hasonló, vagy más kitettségeknek kellene szerepelniük, továbbá az sem elvárás, hogy a hasonló vagy más kitettségek kihelyezésének ténylegesen az értékpapírosított kitettségek kihelyezésének időpontjában kell megtörténnie.

²¹ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdéssel kapcsolatosan

58. AZ MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (18) bekezdésének alkalmazásában a hitelezési feltételekben bekövetkező, teljes körű tájékoztatást igénylő lényeges változások alatt a 12. és 13. pontban említett portfóliókezeléssel összefüggésben végrehajtott ügylet lezárását követően a KCGE-re átruházott kitettségekre vonatkozó hitelezési feltételekben bekövetkező lényeges változások értendők.

59. Az ilyen hitelfeltételekben bekövetkező változások lényegesnek tekintendők abban az esetben, ha:

- a) érintik a hitelezési feltételekkel való hasonlóság tekintetében az alapul szolgáló kitettségek közül a Kitettségek homogenitására vonatkozó RTS-ben részletesen meghatározott követelményt, vagy
- b) jelentős hatással vannak az alapul szolgáló kitettségek portfóliójának általános hitelkockázatára vagy várható átlagos teljesítményére anélkül, hogy lényegesen eltérő megközelítést eredményezne az alapul szolgáló kitettségekhez kapcsolódó hitelkockázatok értékelését illetően.

60. Elvárt, hogy a hitelezési feltételekben bekövetkező valamennyi változással kapcsolatos tájékoztatás az említett változások céljának magyarázatát is tartalmazza.

61. Az MNB elvárása szerint a nem hitel formájában keletkező vevőköveteléseket illetően az Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (18) bekezdésében rögzített hitelezési feltételekre való hivatkozást az eladó által az általában értékpapírosított kitettségeket eredményező és az ügyfelei részére a termékeinek és szolgáltatásainak értékesítésével kapcsolatban javasolt rövid lejáratú hitelekre alkalmazott hitelfeltételekre való hivatkozásként kell értelmezni.

62. Elvárt, hogy annak elbírálásakor, hogy az eladó az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (18) bekezdésével összhangban rendelkezik-e szakértelemmel az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezése terén, az eladó vezető testületének tagjai és a vezető testület tagjaitól eltérő, a hasonló jellegű kitettségek kezeléséért és kihelyezéséért felelős, vezető beosztású munkatársak:

- a) az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezése terén megfelelő tudással és készségekkel rendelkezzenek,
- b) megfelelő szerep- és feladatkörrel rendelkezzenek, valamint rendelkezzenek a szükséges képességekkel,
- c) kellő tapasztalattal rendelkezzenek a korábbi beosztásuk, valamint megfelelő oktatás és képzés alapján, továbbá
- d) legyenek bevonva a kitettségek kihelyezésével kapcsolatos működési terület irányítási struktúrájába.

A fentiek értékelése során a prudenciális szempontból felügyelt szervezetek esetében a szervezet által megszerzett felügyeleti engedélyeket vagy jogosítványokat az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezése szempontjából relevánsnak kell tekinteni.

63. Az MNB elvárása szerint, az eladó rendelkezik a szükséges szakértelemmel, amennyiben:

- a) a szervezet vagy azon konszolidált csoport üzleti tevékenysége, amelyhez a szervezet

számviteli vagy prudenciális felügyeleti célból tartozik, legalább öt éve kiterjed az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek kihelyezésére, vagy

- b) a vezető testület legalább két tagja egyéni szinten rendelkezik legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal az értékpapírosított kitettségekhez hasonló kitettségek kihelyezése terén, és a vezető testület tagjaitól eltérő, a szervezet értékpapírosított kitettségekhez hasonló kitettségeinek kezeléséért felelős, vezető beosztású munkatársak az értékpapírosított kitettségekhez hasonló kitettségek kihelyezése terén egyéni szinten legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal rendelkeznek.

64. Elvárt, hogy az eladó a szakmai tapasztalat évei számának igazolása céljából a releváns szakértelemről kellő részletességgel, az alkalmazandó titoktartási követelményekkel összhangban tájékoztatást nyújtson annak érdekében, hogy a befektetők teljesíthessék az Értékpapírosítási rendelet 5. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt kötelezettségeiket.

IV.13. A rulírozó értékpapírosítással járó ABCP-ügyletek esetében a rulírozási időszak megszüntetését kiváltó események²²

65. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (19) bekezdése b) pontjának alkalmazásában a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó tekintetében bekövetkezett, fizetéseképtelenséghez kapcsolódó esemény:

- a) a szolgáltatásnyújtás folytatásának biztosítása érdekében lehetővé kell tennie a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó helyettesítését, valamint
b) ki kell váltania a rulírozási időszak megszüntetését.

IV.14. Ügyleti dokumentáció²³

66. Az Értékpapírosítási rendelet 24. cikke (20) bekezdése d) pontjának alkalmazásában annak a tisztázása, hogy a szponzor eleget tett az Értékpapírosítási rendelet 25. cikk (3) bekezdésében megállapított követelményeknek, az, hogy az illetékes hatóság nem emelt kifogást a valamely ABCP-program szponzoraként eljáró hitelintézet ellen, az MNB álláspontja szerint elegendőnek tekintendő annak megállapításához, hogy ezen tájékoztatási kötelezettségnek eleget tettek.

V. Programszintű kritériumok

V.1. Bizonyos ügyleti szintű STS kritériumoknak való megfelelés korlátozott idejű átmeneti hiánya²⁴

67. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdése második albekezdésének alkalmazásában a meg nem felelő kitettségek százalékos aggregált kitettséértéke az „a” és a „b” arányaként kerüljön meghatározásra, ahol:

²² Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (19) bekezdéssel kapcsolatosan

²³ Értékpapírosítási rendelet 24. cikk (20) bekezdéssel kapcsolatosan

²⁴ Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (1) bekezdéssel kapcsolatosan

- (i) a = az ABCP-ügyletek alapjául szolgáló kitettségek aggregált összege, amely mentes minden olyan vételárendménytől, amelyet kereskedelmi értékpapírokkal, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak, és amely sérti az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (9), (10) vagy (11) bekezdését,
- (ii) b = az ABCP-ügyletek alapjául szolgáló kitettségek aggregált összege, amely mentes minden olyan vételárendménytől, amelyet kereskedelmi értékpapírokkal, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak.

68. Az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdése második albekezdésének alkalmazásában az „átmeneti” kifejezés alatt az MNB elvárása szerint egy legfeljebb hat hónapos időszak értendő, amely akkor veszi kezdetét, amikor a szponzor tudomást szerez a meg nem felelésről.

Amennyiben legalább egy alapul szolgáló kitettség hat hónapnál hosszabb ideig sérti az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (9), (10) vagy (11) bekezdését, vagy ha a meg nem felelő kitettség a jelen ajánlás 67. pontjával összhangban kiszámított százalékos aggregált kitettségértéke bármikor meghaladja az 5%-ot, az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében foglalt követelmény teljesítettnek tekintendő.

69. Az MNB elvárja, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének alkalmazásában az alapul szolgáló kitettségekből vett, külső ellenőrzésnek alávetett minta reprezentatív legyen az ABCP-program által finanszírozott összes ügylethez tartozó kitettségek portfóliója tekintetében. Az MNB elvárása szerint a külső ellenőrzés kizárólag az Értékpapírosítási rendelet 24. cikkének (9), (10) és (11) bekezdésében említett ügyleti szintű követelményekre terjedhet ki. A külső ellenőrzést legalább évente javasolt elvégezni.

70. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének alkalmazásában megfelelő és független félnek az minősül az, aki:

- a) rendelkezik az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges tapasztalattal és képességgel, és
- b) nem minősül:
 - (i) hitelminősítő intézetnek,
 - (ii) az Értékpapírosítási rendelet 28. cikkének megfelelő, STS kritériumoknak való megfelelést ellenőrző harmadik félnek,
 - (iii) a szponzorhoz kapcsolt szervezetnek.

71. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában a szponzor:

- a) megfelelő intézkedéseket tegyen annak biztosítása érdekében, hogy a meg nem felelő kitettségek 67. pontban meghatározott százalékos aggregált kitettségértéke ne haladja meg az 5%-ot, többek között a meg nem felelő alapul szolgáló kitettségek helyettesítése révén;
- b) utasítsa az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (1) bekezdésének harmadik

albekezdése szerinti külső ellenőrzést végző felet, hogy amennyiben a jelen ajánlás 69. pontjában említett ellenőrzés először arra az eredményre jut, hogy a meg nem felelő kitettségek eredeti mintán belüli részaránya meghaladja az 5%-ot, az említett külső ellenőrzést végző fél:

- (i) a megbízhatósági szint lényeges javítása érdekében növelje a minta méretét, majd ismétlje meg az ellenőrzést, vagy
- (ii) az ABCP-programon belül ellenőrizze az összes kitettséget, amely mentes minden olyan vételárengedménytől, amelyet kereskedelmi értékpapírokkal, likviditási hitelkerettel vagy más eszközökkel finanszíroznak.

72. Amennyiben nem teljesülnek a 71. pont a) és b) alpontjaiban említett feltételek, az MNB elvárja, hogy a szponzor az Értékpapírosítási rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban haladéktalanul értesítse az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA), valamint tájékoztassa az illetékes hatóságát arról, hogy a továbbiakban nem teljesülnek az Értékpapírosítási rendelet 26. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelmények, és az ABCP-program a továbbiakban nem minősül STS értékpapírosításnak.

73. Az MNB elvárása szerint az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában a valamely ABCP-program alapjául szolgáló kitettségek súlyozott átlagos futamidejét az ABCP-ügyleti szintű alapul szolgáló kitettségek halmaza súlyozott átlagos futamidejének a 43-44. pontokkal összhangban kiszámított, kitettséggel súlyozott átlagaként kell kiszámítani. Az ABCP-ügyleti szintű alapul szolgáló kitettségek halmaza súlyozott átlagos futamidejének számítási időpontjai eltérhetnek egymástól, feltéve, hogy a számítási időpontok közötti eltérés egy hónapnál kevesebb.

V.2. Az újra-értékpapírosítás tilalma²⁵

74. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában a hitelminőség-javítás abban az esetben nem minősül újabb ügyletrészsorozatokba sorolást eredményező tevékenységnek, ha az ABCP-program részére biztosított és az ABCP-programból származó pénzáramlások bármilyen körülmények között és feltételek mellett megismételhetők az értékpapírosítási pozíciót nem tartalmazó kitettségek halmaza értékpapírosításának való kitettség révén.

V.3. A kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklése az ABCP-program szintjén²⁶

75. Elvárt, hogy az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (6) bekezdésének alkalmazásában a kamatláb- és devizakockázatok megfelelő mérséklésére vonatkozó követelmény a 34-38. pontokban meghatározott módon kerüljön alkalmazásra, azzal a különbséggel, hogy itt az ABCP-program szintjén jelentkező kamatláb- és devizakockázatokról van szó.

²⁵ Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (4) bekezdéssel kapcsolatosan

²⁶ Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (6) bekezdés

V.4. ABCP-program dokumentációja²⁷

76. Ahhoz, hogy a szponzor az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (7) bekezdésének b) pontjával összhangban megfelelő szakértelemmel rendelkezőnek minősüljön a hitelkihelyezés terén, elvárt, hogy a szponzor vezető testületének tagjai és a vezető testület tagjaitól eltérő, a hitelkihelyezés irányításáért felelős, vezető beosztású munkatársai:

- a) a hitelkihelyezés terén megfelelő tudással és készségekkel rendelkezzenek,
- b) megfelelő szerep- és feladatkörrel rendelkezzenek, valamint rendelkezzenek ezen feladatkör ellátásához szükséges képességekkel,
- c) kellő tapasztalattal rendelkezzenek a korábbi beosztásuk, valamint a megfelelő oktatás és képzés alapján, továbbá
- d) megfelelően részt vegyenek a hitelkihelyezéssel kapcsolatos működési terület irányítási struktúrájában.

A prudenciális szempontból felügyelt szervezetek esetében a szervezet által megszerzett felügyeleti engedélyeket vagy jogosítványokat a hitelkihelyezés szempontjából relevánsnak kell tekinteni.

77. Az MNB elvárása szerint a szponzor akkor rendelkezik a szükséges szakértelemmel, amennyiben:

- a) a szervezet vagy azon konszolidált csoport üzleti tevékenysége, amelyhez a szervezet számviteli vagy prudenciális felügyeleti célból tartozik, legalább öt éve kiterjed a hitelkihelyezésre, vagy
- b) a vezető testület legalább két tagja a hitelkihelyezés terén egyéni szinten rendelkezik legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal, és a vezető testület tagjaitól eltérő, a szervezet hitelkihelyezésének irányításáért felelős, vezető beosztású munkatársak a hitelkihelyezés terén egyéni szinten rendelkeznek legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal.

78. Elvárt, hogy a szakmai tapasztalat évei számának igazolása céljából a releváns szakértelemről kellő részletességgel és az alkalmazandó titoktartási követelményekkel összhangban a szponzor tájékoztatást nyújtson annak érdekében, hogy a befektetők teljesíthessék az Értékpapírosítási rendelet 5. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt kötelezettségeiket.

79. Az MNB elvárása alapján az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (7) bekezdésének f) pontjában foglalt követelmény úgy értelmezendő, hogy azt csak azokban az esetekben kell alkalmazni, amikor az ABCP-program szponzora az ABCP-program szintjén minden értékpapírosítási pozíciót egyetlen likviditási hitelkerettel támogat. Amennyiben ezzel szemben az egyes ABCP-ügyleteket különálló likviditási hitelkeretekkel támogatják, és egy adott ABCP-ügylet tekintetében a hitelkeret lejáratát megelőzően meg nem újított finanszírozási kötelezettségvállalás csak egy konkrét likviditási hitelkeretet érint, ebben az esetben az MNB

²⁷ Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (7) bekezdés

elvárása szerint nem szükséges a dokumentációban rendelkezni az ABCP-programon belüli többi ABCP-ügylethez biztosított likviditási hitelkeretek lehívásáról.

V.5. A hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó szakértelme²⁸

80. Az MNB elvárja, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 3. § (1) bekezdés b)-c) és l) pontjában meghatározott pénzügyi szolgáltatásból eredő követelések esetén a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó olyan hitel- és pénzkölcsön nyújtására engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény legyen, amely rendelkezik a KCGE-vel kötött olyan szerződéssel, amely biztosítja az átruházandó követelések kezelését. Az MNB elvárása alapján a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó akkor rendelkezik szakértelemmel az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségek kezelése terén, amennyiben a vezető testülete tagjai és a vezető testület tagjaitól eltérő, az ABCP-program kezeléséért felelős, vezető beosztású munkatársai:

- a) az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségeket finanszírozó ABCP-program kezelése, valamint ezen belül is az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségek vállalása, kihelyezése és kezelése színvonalának felülvizsgálata terén megfelelő tudással és készségekkel rendelkeznek,
- b) megfelelő szerep- és feladatkörrel rendelkeznek, valamint rendelkeznek a szükséges képességekkel,
- c) a korábbi beosztásaik, valamint megfelelő oktatás és képzés alapján kellő tapasztalattal és megfelelő képzettséggel rendelkezzenek, valamint
- d) megfelelően részt vegyenek az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelésével kapcsolatos működési terület irányítási struktúrájában.

A prudenciális szempontból felügyelt szervezetek esetében a szervezet által megszerzett felügyeleti engedélyeknek vagy jogosítványoknak az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelése szempontjából relevánsnak kell lenniük.

81. Az MNB álláspontja szerint a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó rendelkezik a szükséges szakértelemmel, ha:

- a) a szervezet vagy azon konszolidált csoport üzleti tevékenysége, amelyhez a szervezet számviteli vagy prudenciális felügyeleti célból tartozik, legalább öt éve kiterjed az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségeket finanszírozó - értékpapír- programok kezelésére, vagy
- b) a vezető testület legalább két tagja az értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű kivettségeket finanszírozó értékpapír-programok kezelése terén egyéni szinten rendelkezik legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal, és a vezető testület tagjaitól eltérő, a szervezet értékpapírosított kivettségekhez hasonló jellegű

²⁸ Értékpapírosítási rendelet 26. cikk (8) bekezdés

kitettségek kezeléséért felelős, vezető beosztású munkatársai az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelése terén egyéni szinten rendelkezik legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal.

82. Elvárt, hogy a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó a szakmai tapasztalat évei számának igazolása céljából a releváns szakértelemről kellő részletességgel és az alkalmazandó titoktartási követelményekkel összhangban tájékoztatást nyújtson annak érdekében, hogy a befektetők teljesíthessék az Értékpapírosítási rendelet 5. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt kötelezettségeiket.

83. Az MNB elvárása alapján a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó az Értékpapírosítási rendelet 26. cikke (8) bekezdésének alkalmazásában a kitettségek kezelése tekintetében akkor rendelkezik „megfelelően dokumentált szabályzatokkal, eljárásokkal és kockázatkezelési kontrollintézkedésekkel”, amennyiben:

a) a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó olyan szervezet, amely az Unióban prudenciális és tőkeszabályozás hatálya alá tartozik és felügyelet alatt áll, valamint az ilyen felügyeleti engedélyeket vagy jogosítványokat az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségeket finanszírozó ABCP-programok kezelése szempontjából relevánsnak tekintik, ideértve az értékpapírosított kitettségekhez hasonló jellegű kitettségek vállalása, kihelyezése és kezelése színvonalának felülvizsgálata terén szerzett ismereteket és szakértelmet is, vagy

b) a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó olyan szervezet, amely az Unióban nem tartozik prudenciális és tőkeszabályozás hatálya alá, illetve nem áll felügyelet alatt, továbbá igazolja a kellően dokumentált és megfelelő szabályzatok és kockázatkezelési kontrollintézkedések meglétét, azt, hogy követi a bevált piaci gyakorlatokat, valamint rendelkezik a jelentéstételhez szükséges képességekkel. Az igazolást harmadik fél, például hitelminősítő intézet vagy külső ellenőr felülvizsgálatával kell alátámasztani.

VI. Záró rendelkezések

84. Az ajánlás az Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

85. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

86. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet a jelen ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy a szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.
87. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2020. szeptember 1-től várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke